

Процес створення танцювального твору від його задуму до показу на сцені — це кропітка робота, що потребує інтелектуального, творчого, індивідуального бачення митця, а в поєднанні з вибором креативних образів та сучасними засобами їх втілення, є ефективним засобом ідейного й естетичного впливу на глядача. Тому в багатьох хореографів постає питання, де шукати натхнення при обиранні хореографічного образу.

Аналізуючи творчість талановитих балетмейстерів, які вважаються засновниками сучасних танцювальних напрямів, Дж. Баланчин, Х. Хельм, Дж. Роббінс, М. Кід, Б. Фосс, Г. Росса, та провідних хореографів сучасного хореографічного мистецтва, можна зазначити, що створенню хореографічного образу сприяють компоненти, які можуть бути джерелом натхнення при створенні танцювального номера.

Одним з найголовніших компонентів при створенні хореографічного образу, що тісно пов'язаний з драматургією, є музика. Музика також створена за законами драматургії, тобто має експозицію, зав'язку, розвиток дії, кульмінацію та розв'язку. Кожна музична сцена, кожний танець не можуть не бути підпорядкованими цьому закону. Музика надає пластиці не тільки ритмічної основи, вона визначає її емоційну будову, характер, образну виразність. Сама музика передусім надихає хореографа на нову постановку.

Іншим джерелом можуть бути витвори художньої творчості, які можна почерпнути під час відвідування виставки, музею, театру чи концертних програм.

Також книги та фільми є хорошим джерелом натхнення. Вони розвивають уяву, яка так потрібно хореографу, наводять на думки та дають можливість для пошуків нових прийомів просторового рішення.

Треба зазначити, що саме життя часто надає масу цікавих ідей, пов'язаних з соціальними, філософськими, психологічними питаннями. Треба тільки вміти їх помічати й аналізувати. Навколо величезний тваринний і рослинний світ, який підказує масу ідей.

Часто виникають ідеї нових номерів, під час експериментів з танцювальними костюмами чи реквізитом. Можна побачити цікаві образи інших колективів, які можуть наводити на цікаві думки.

Отже, джерела натхнення при створенні хореографічного образу можуть бути різними. Проте хореограф завжди повинен враховувати інтереси та вимоги сучасного глядача. Також слід звернути увагу, що пошук хореографічного образу може відбуватися в співтворчості танцівників та хореографа, у зв'язку з цим також треба цікавитись світоглядом виконавців.

О. Г. Дробиш

ДОПОВНЕНА РЕАЛЬНІСТЬ ЯК СПОСІБ СТВОРЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ВИСТАВ

Технології доповненої реальності вже давно не феномен. Найчастіше їх використовують у сфері ігор, медицині, військових технологіях. В основі цієї технології полягає система оптичного трекінгу, що робить камеру засобом, завдяки якому віртуальне зображення накладається на наявну поза камерою реальність.

Перформативні мистецтва, мабуть, найменше, порівняно з іншими сферами, використовують цю можливість, та все ж у світі вже багато прикладів, коли артисти, виконавці або танцівники опинялися на сцені не тільки сам на сам або з декораціями, а й з віртуальною версією самих себе поруч. У такий спосіб глядач може бачити не тільки те дійство, що відбувається на реальній сцені, а також те, що можна побачити на екрані монітору.

Зазвичай драматургічна розповідь у постановці розвивається в одній площині на сцені, або у двох, якщо відеопроекція є не тільки декоративним елементом, а й засобом розповіді сюжету. Доповнена реальність виконує таку ж роль, може створювати лише декоративні елементи, які не впливають на розповідь, або містити ключові драматургічні моменти. Вимір доповненої реальності додає геть інше сприйняття роботи у глядача, оскільки він стає не тільки стороннім спостерігачем, а й безпосереднім активним діячем.

Згідно з філософією доповненої реальності, її засобом може бути створене середовище, предмет або персонаж, що не належить до реального середовища, у якому відбувається цей досвід. Тобто на сцену в роботу, тематика якої є, наприклад, морський світ, може бути доданий кит у будь-якому масштабі. Або це може бути декорація, яку виконавці не будуть бачити на реальній сцені, та будуть відігравати ефект її впливу на їхнє дійство. Ще однією опцією є додавання до реальних танцівників на сцені їх копій за допомогою доповненої реальності, що може створити досвід спостереження одночасно двох шарів, у яких дійство розвивається по-різному, немов у двох всесвітах.

Технології доповненої реальності активно впроваджуються у перформативні роботи у сценічних та не сценічних майданчиках. Допомагають розкрити й доповнити сюжет вистав у новий спосіб та залучають глядачів у дослідження нового візуального досвіду.

Отже, впровадження у свої роботи цього нового технічного засобу надасть постановникам, режисерам та хореографам нового шару розкриття своїх власних творчих світів.

М. М. Берднік

ПРИНЦИП КОНТРАСТУ ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЗАЦІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ КОМПОЗИЦІЇ В СПОРТИВНОМУ БАЛЬНОМУ ТАНЦІ

Актуальність теми полягає в тому, що багато хореографічних композицій у спортивному бальному танці не враховують закони гармонії, які містяться у домірності частин та злитті різних компонентів в єдине органічне ціле. Мало хто з хореографів-постановників користується принципом контрасту, завдяки умілому, грамотному застосуванню якого виникне можливість досягти цієї гармонізації в композиції для змагань у бальних танцях.

Контрастність — величина, що описує різницю в характеристиках будь-якого контексту та є одним з активних засобів виразності в хореографії.

У межах концепції хореографа-постановника спортивного бального танцю, при створенні хореографічного тексту для турнірної композиції, без використання наведених нижче аспектів, виражених у теорії контрастів та втілених у практику, постановка гармонійної композиції неможлива.